

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc T-692/15

**HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH
proti
Radě Evropské unie**

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Omezující opatření přijatá vůči Íránu s cílem zabránit šíření jaderných zbraní – Zmrazení finančních prostředků – Povinnost uvést odůvodnění – Mimosmluvní odpovědnost – Dostatečně závažné porušení právní normy, která přiznává práva jednotlivcům“

Shrnutí – rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 13. prosince 2017

- Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Protiprávnost — Újma — Příčinná souvislost — Důkazní břemeno*
- Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Protiprávnost — Posouzení legality jednání orgánů — Opatření ke zmrazení finančních prostředků — Žaloba na náhradu škody hospodářského subjektu dotčeného individuálním omezujícím opatřením — Kritéria*
(Článek 21 SEU; čl. 215 odst. 2 SFEU)
- Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Dostatečně závažné porušení právní normy, která přiznává práva jednotlivcům — Pravidla dokazování — Zrušení jednoho nebo více aktů Rady, které způsobily újmu tvrzenou žalobcem, včetně zrušení, o němž bylo rozhodnuto rozsudkem Tribunálu před podáním žaloby na náhradu škody — Neexistence nevyvratitelných důkazů*
- Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Pravidla dokazování — Možnost orgánu dovolávat se všech relevantních skutečností, k nimž došlo před podáním žaloby na náhradu škody proti němu — Neexistence neúčinnosti důkazů předložených v rámci žaloby na náhradu škody orgánem, který přistoupil k přijetí opatření spočívajícího ve zmrazení finančních prostředků*
(Článek 24 odst. 1 první pododstavec SEU; čl. 215 odst. 2 SFEU)
- Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření vůči Íránu — Zmrazení finančních prostředků osob, subjektů a orgánů uznaných Radou jako podílející se na šíření jaderných zbraní — Povinnost vztáhnout toto opatření na subjekty vlastněné nebo ovládané takovým subjektem — Postavení subjektu coby subjektu vlastněného nebo ovládaného — Posouzení prováděné Radou individuálně — Kritéria*
(Nařízení Rady č. 668/2010 a č. 961/2010)
- Právo Evropské unie — Zásady — Právo na účinnou procesní obranu — Právo na účinnou soudní ochranu — Omezující opatření vůči Íránu — Zmrazení finančních prostředků osob, subjektů nebo orgánů podílejících se na šíření jaderných zbraní nebo je podporujících — Povinnost sdělit individuální a konkrétní důvody, na nichž se přijatá rozhodnutí zakládají — Rozsah*

7. *Mimosmluvní odpovědnost — Podmínky — Protiprávnost — Nedostatečné odůvodnění právního aktu — Vyloučení*

(Článek 340 druhý pododstavec SFEU)

1. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 29–31)

2. Individuální omezující opatření, jehož předmětem může být nestátní subjekt, jako je zmrazení finančních prostředků, není samo o sobě autonomním aktem Rady, který by měl povahu trestní či správní sankce přijaté proti tomuto subjektu, nýbrž nezbytným opatřením ve smyslu čl. 215 odst. 2 SFEU za účelem uplatnění společné zahraniční a bezpečnostní politiky, jejímž cílem je umožnit Unii, aby postupně dosáhla konkrétního výsledku, o nějž usiluje v rámci mezinárodních vztahů, přičemž v projednávaném případě jde o cíl ukončit činnost šíření jaderných zbraní Íránskou islámskou republikou. Kromě toho v souladu s cíli vnější činnosti Unie, které jsou uvedené v článku 21 SEU, je širší cíl zachování míru a mezinárodní bezpečnosti takové povahy, že zdůvodňuje i významné negativní následky pro určité hospodářské subjekty vyplývající z rozhodnutí provádějících akty přijaté Unií s cílem dosažení tohoto základního cíle.

V rámci posuzování jednání dotčeného orgánu tedy Tribunál, který rozhoduje o žalobě na náhradu škody podané hospodářským subjektem, musí s ohledem zejména na ustanovení čl. 215 odst. 2 SFEU rovněž zohlednit tento základní cíl zahraniční politiky Unie s výjimkou případů, kdy je tento subjekt schopen prokázat, že Rada závažně a neomluvitelně porušila své závazné povinnosti nebo takovýmto způsobem porušila základní právo uznané Unií.

(viz body 44–46)

3. Pokud případně dojde ke zrušení jednoho či více aktů Rady, na základě nichž měla žalobkyně vzniknout újma, a to i pokud k takovému zrušení dojde rozsudkem Tribunálu vydaným před podáním žaloby na náhradu škody, není to nevyvratitelný důkaz dostatečně závažného porušení na straně tohoto orgánu umožňujícího konstatovat *ipso jure* odpovědnost Unie.

(viz bod 48)

4. Na rozdíl od žaloby na neplatnost může být žaloba z mimosmluvní odpovědnosti podána ve lhůtě pěti let ode dne, kdy nastala skutečnost, na níž se dotčená škoda zakládá. V důsledku toho je orgán, vůči němuž je uplatňována mimosmluvní odpovědnost, v zásadě oprávněn dovolávat se na svou obranu všech relevantních skutečností, které nastaly před podáním žaloby na náhradu škody, ve výše uvedené lhůtě, stejně jako může žalobkyně doložit rozsah a význam škody pomocí důkazních prostředků vzniklých po vzniku škody.

Pokud jde o možnost orgánu dovolávat se na svou obranu všech relevantních skutečností, které nastaly před podáním žaloby na náhradu škody proti němu, je tato možnost reakcí na to, že příslušný soud musí určit v souladu se zásadou kontradiktornosti relevanci a význam skutečností tvrzených účastníky daného řízení, aby tak mohl rozhodnout o případné mimosmluvní odpovědnosti Unie. Taková možnost je obzvláště odůvodněná v oblasti činnosti Unie, jako je společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP), která vzhledem k povaze jejích cílů a obsahu podléhá pravidlům a postupům konkrétně stanoveným Smlouvami (viz čl. 24 odst. 1 věta první SEU) a která má mimo jiné zohlednit případný vývoj faktické i právní situace, která je předmětem mezinárodní činnosti Unie. Pokud by důkazy předložené dotčeným orgánem byly v rámci žaloby na náhradu škody považovány za neúčinné, když tento orgán na základě přijatého rozhodnutí v souladu s hlavou 2 kapitoly V Smlouvy o EU přistoupil na základě čl. 215 odst. 2 SFEU k přijetí dotčeného opatření zmrazení finančních prostředků,

představovalo by to vážnou překážku účinnému výkonu pravomocí svěřených Smlouvami v oblasti SZBP orgánům Unie tím, že na podporu provádění této politiky jim stanoví přijímání nezbytných omezujících opatření.

(viz body 49–51)

5. Při posuzování legality omezujícího opatření se tento pojem ve skutečnosti vztahuje na situaci, v níž fyzická či právnická osoba zapojená do činnosti šíření jaderných zbraní dotčeného státu je schopna ovlivnit obchodní rozhodnutí jiné společnosti, s níž má obchodní vztahy, a to i v případě neexistence právního vztahu, vlastnictví nebo kapitálové účasti, mezi oběma ekonomickými subjekty. V tomto ohledu musí Rada posoudit postavení „vlastněného nebo ovládaného“ subjektu případ od případu, zejména v závislosti na rozsahu vlastnictví a intenzitě dotčeného ovládaní, k čemuž má Rada v tomto ohledu určitý prostor pro uvážení.

(viz body 56, 57)

6. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 75–78)

7. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 88)